

10. Що таке краєзнавство? Роль краєзнавства у вивченні історії

Олександр Голобородько, Артем Курас

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Краєзнавство в Україні починає виникати на початку позаминулого століття. Так, у перших десятиліттях XIX ст. в Україні почали формуватися місцеві культурно-просвітницькі та етнографічні центри (Полтава, Одеса, Ніжин, Харків). Початок народознавчих досліджень поклав Харківський університет, заснований у 1805 році.

Матеріали та методи. У дослідженні були використані загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема історизму та об'єктивізму.

Результати та обговорення. У другій половині 19 століття краєзнавство почало розвиватися в напрямку фольклорно-етнографічних досліджень та народного побуту. Така діяльність із залученням багатьох краєзнавців-аматорів велася практично в усіх регіонах України. Звіти про дані дослідження частково публікувалися в різноманітних місцевих виданнях статистичних комітетів та губернських архівних комісій, а також у періодиці.

У травні 1925 року була проведена I Всеукраїнська краєзнавча конференція, що підсумувала роботу та започаткувала облік краєзнавчих організацій, налагодження зв'язку між ними. Відбувалось розширення наукових досліджень: велика увага була зосереджена на діяльності музеїв і краєзнавчій роботі в УРСР. Це дало поштовх для утворення у травні 1925 року при Народному комісаріаті освіти Українського комітету краєзнавства. Першим головою якого став Матвій Яворський.

Основними завданнями комітету були:

- облік, систематизація і організація всієї краєзнавчої роботи, яка проводиться в УРСР;
- розробка планів та програм різних галузей краєзнавчої роботи;
- вивчення форм і методів краєзнавчої роботи;
- загальне керівництво роботою краєзнавчих організацій;
- координація спільної діяльності з центральними науковими, господарськими, державними та громадськими установами і організаціями;
- участь у наукових і громадських з'їздах, які мають відношення до краєзнавчої роботи.

У теперішній час в Україні значну роботу з вивчення і пропагування історії рідного краю здійснюють краєзнавчі та історичні музеї. Сьогодні в Україні нараховується 223 краєзнавчі музеї та 82 історичні музеї.

Висновки. Кожен свідомий українець повинен знати історію свого краю, як жили його предки і чим займались вони на рідній землі, яку культурну спадщину залишили після себе минулі покоління. Все це ми дізнаємось із науки краєзнавства. Мені завжди хотілось знати більше про історію мого рідного краю, і тепер можу з великим інтересом дізнатись про це завдяки дослідникам і науковцям, які глибоко вивчали краєзнавство в Україні.

Література

1. Історія України: Навчально-методичний посібник. – К.: Кондор-Видавництво, 2015 – 326 с.

2. Історія української культури: Навчально-методичний посібник. – К.: Кондор-Видавництво, 2015 – 326 с.